

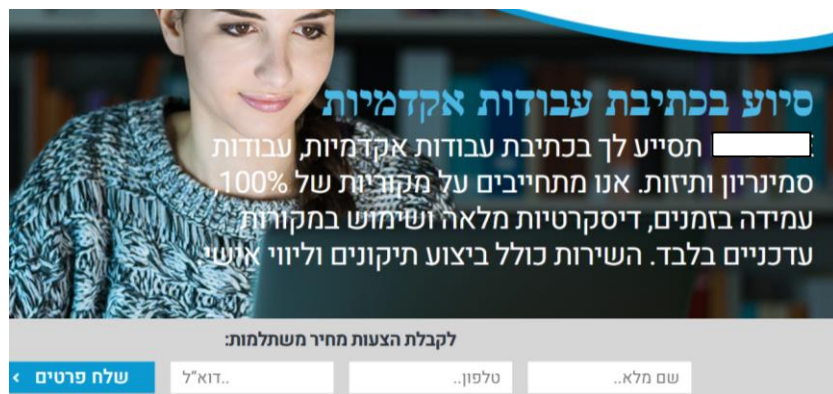
מדריך לסטודנטים:

איך תימנעו מעבירות אתיות בהגשת עבודות או מטלות

האם הזדמן לכם להסתובב בקמפוס ולראות מודעות מעין אלו?

האם נתקלתם ברשת בפרסומים כאלו?

אולי חשבתם לעצמכם: למה לא? אין לי זמן, אני לא טוב בכתיבת עבודות, וממילא זה פשוט ונוח, והנה דרך מהירה ויעילה להשיג תואר אקדמי...

כדאי לדעת: המעשה שאתם שוקלים לעשות נקרא "פליגאט".

במדריך זה נסביר מהו פליגאט, ונציג דרכים להימנע מפליגאט.

מהו פלגיאט?

"[גניבה ספרותית](#) (פלגיאט בלועזית) הינה שימוש במילים או ברעיונות של האחר והצגתם כשלך".

פלגיאט הוא, במלים מאד פשוטות, גניבה, ומי שמבצע פלגיאט הוא גנב.

הגניבה יכולה להתבצע בזדון או בתום לב.

פלגיאט בזדון הוא גניבה ספרותית שנעשית בהכרה מלאה. ניתן להניח שכל מי שמגיש למרצה עבודה תחת שמו, תוך שהוא מודע לכך שלא הוא כתב אותה במלואה, בין אם העתיק, שאל, קנה, אם מחבר, ממקור אינטרנטי או מ"מומחים" למיניהם (כגון אלו המפרסמים מודעות מכל סוג) את העבודה או חלקים ממנה יודע שהוא עבר עבירה אתית. לא לסטודנטים הללו מיועד המדריך. לסטודנט הגונב בזדון נאמר רק זאת: האוניברסיטה מתייחסת בכובד ראש לעבירה זאת ומפעילה תוכנה מיוחדת אשר מגלה העתקות. רשויות המשמעת מגבות מרצים שנוקטים צעדים שונים למטרה, ומענישה את אלו שסייעו להעתקת עבודה או הגישו עבודה שאינה מקורית ונמצאו אשמים. העונשים יכולים לנוע מפסילת העבודה המועתקת/גנובה/קנויה ועד הרחקת הסטודנט לצמיתות מהאוניברסיטה וגם, במקרים חמורים במיוחד, שלילת זכותו ללמוד בכל מוסד אקדמי. הכל לפי [תקנון ועדת המשמעת](#) שמפורסם באתר המזכירות האקדמית.

המדריך הזה נועד לתת לכם כלים כדי למנוע מכם לעבור עבירת פלגיאט בתום לב.

כיצד להימנע מפלגיאט?

א. זכרו עקרונות אלו:

1. עבודה אקדמית היא יצירה עצמאית שמעידה על היכולת המחקרית של הסטודנט בכל שלבי העבודה: סקירת ספרות, בניית מערך מחקר, התאמת שיטת מחקר הולמת, איסוף נתונים, ניתוח ממצאים, הסקת מסקנות וכמובן הכתיבה, בהתאם לרמת ודרישות הקורס. הימנעו מהישענות יתר על אחרים במהלך בניית וכתובת העבודה.
2. עם זאת, ההסתמכות על עבודתם של חוקרים אחרים היא חיונית, שכן המדע מתקדם תוך שהוא, כמאמר ניוטון: "[צועד על כתפי ענקים](#)".
3. כאשר אתם מסתמכים על עבודות של אחרים הקפידו על יישום הכלל הבסיסי: ציינו את פרטי המקור שעליו הסתמכתם לצורך כתיבת העבודה.

המקור עשוי להיות ספרים מדעיים או פופולריים, כתבי עת ועיתונים, מקורת מידע אינטרנטיים (למשל, ויקיפדיה). עבודות של סטודנטים אחרים בקורס לא יכולות להיות מקור ציטוט מקובל. לעומת זאת, אם תרצו להתבסס על עבודה שלכם עצמכם, שכבר הוגשה בעבר בקורס אחר, (שכמובן אסור להגישה שוב אבל ניתן להסתמך עליה כמקור), תצטרכו להשתמש בכללי הציטוט המקובלים. מקור של רעיון יכול להיות גם שיחה בעל-פה עם מומחה. גם במקרה זה עליך לציין את שם המומחה ותאריך ומקום השיחה /ראיון שממנו נשאב הידע /רעיון.

לא נציג במסמך זה את הפרטים הטכניים של אופני רישום מקורות אם בגוף העבודה ואם בסופה. הם שונים בדיסציפלינות שונות, ואנחנו מפנים אתכם [למערך הספריות והמידע](#), שם מפורטים כללי הציטוט המקובלים בכל תחום.

ב. כמה כללי אצבע למניעת תקלות אופייניות :

- כאשר אתם משתמשים בכתבים של אחרים **עדיף לכתוב את הרעיונות המקוריים ולעבדם בלשונכם ולא להסתפק בשינוי נוסח מזערי**. בעשותכם כך עליך לציין את שם המקור, כפי שמקובל בדיסציפלינה של הכותב, (בדרך כלל שם משפחה של כותב המאמר /ספר ושנת ההוצאה של היצירה), ללא ציון מספר העמוד וללא גרשיים. למשל, זימברדו טוען שבנסיבות מסוימות כל אחד עלול להפוך לאדם רע שמסוגל לבצע מעשי עוול חמורים (Zimbardo 2007)
- **עדיף להימנע ככל האפשר מציטוט ישיר**, העתקה של מלה במלה של הרעיון בניסוחו המקורי. עם זאת, יש מקרים שבהם ציטוט ישיר כזה מומלץ. למשל כאשר המשפט המצוטט מנוסח באופן יפה במיוחד, או שהפך לאייקוני, למשל, כדברי הרצל: "אם תרצו אין זו אגדה". או כאשר המשפט המצוטט קשה מאד לשכתוב, או כאשר הוא פרובוקטיבי והמצטט רוצה להגן על עצמו מפני אחריות לפרובוקציה. למשל, דרשוביץ טוען שמדינת ישראל מואשמת בכך שהיא "מדינת מתנחלים קולוניאליסטית ואימפריאליסטית ואפשר להשוותה לדרום אפריקה של עידן האפרטהייד" (דרשוביץ, 2003, עמ' 24). במקרה זה יש לשים את הציטוט בין גרשיים ולציין את מספר העמוד שבו הופיע המשפט המצוטט.
- חומרי הגלם שבהם השתמשת (שאלונים, תמלול של ראיונות, קבצי נתונים וכיו"ב) יובאו בדרך כלל בנספחים. הנספח הוא חלק מהעבודה וחייב בכללי ההפניה למקור כמפורט לעיל.
- בכל מקרה של שאלה וספק פנו למרצה הקורס וקבלו ממנו הנחיות מדויקות לגבי אופן רישום המקורות.

מטרתנו היא ליצור מערכת אקדמית מצוינת, שבה כל אחד זוכה בתגמול הראוי לו, על פי הישגיו האקדמיים שהושגו ביושר. בידכם האפשרות לעזור לנו להשיג מטרה זו.

בהצלחה !!!